

עֲבָשׁוּ בְחֶצֶר

עֲבָשׁוּ בְחֶצֶר, כְּשַׁעַץ הַגּוֹיָאֲבָה כְּמוֹ אִם צְעִירָה
בְּעֵשְׂרִים אֲצִבְעוֹת עֲנוּדוֹת מְלֻטְפֹת אֶת רוּחַ הַבְּקָר
וְעֵץ הַמִּשְׁמֵשׁ מִמּוֹל סוֹרֵק אֶת שַׁעֲרָה הַנָּאֵה.

עֲבָשׁוּ בְשָׂרְק מְנוּד רֹאשׁ מְעִיר וּמְרָאָה
כִּי מִזְמַן נִחְתָּם בִּינֵיהֶם מִי וּבְשִׁיל הַרְאִשׁוֹן

אֲזוּ בְזָרוּעוֹת שְׁנִיָּהֶם הַרוּחַ הוֹלֵכֶת לִישׁוֹן
אִין עֲנִין לָהּ בְּסִפּוּרִים עַל פְּרָשׁוֹת שְׂרָשׁ
וְלֹא עֶסֶק עִם מָה שְׁאִינְנוּ נִרְאָה.

צפּרים

במה מגנות הצפּרים
בשעה שהן מנקרות
שירי עצמות שהותיר החתול
לאור השמש. וגם הנמלים.

במה אכזריות הצפּרים
בשהן מזדווגות בצניחה זו על זו
בנפיהן אחוזות זרם השמלי
בפנת המרזב הקמים.

כתבתי זאת בעפרון
על אותן המדרגות שפעם
היתה ריח זרעוני סביונים
התעופפו באויר כמו שלג רך.

צפּרים מנערות נסו לחפס במקורן מלאך
ולחיקי גם בן צנח זרעון אחר
ושם הוא נח.

בלילה

בלילה
בשאני שואפת את נשימותיך החמוצות מתוקות
אתה את נשימותי המרות יוגק
צומח מבין צלעותינו שיח פטל
פרות בסר שלו
אנו מאכילים זה לזו בעינים עצומות
משאירים סימנים של מיץ אדם על פנינו

בְּרָכָה

משיב הרוח הוא ושיב על פְּנֵיהָ
צחות של תינוק חולם.
האומר יהי אור הוא יפקח את עֵינֶיהָ
לבחר את הדרך הקצרה.
היושב תהלות הוא יערך לְפָנֶיהָ שלחן
ויחזיק בימֵינָהּ הכותבת.

בְּעַת

בְּשִׁאֲנֵי מִפְשִׁילָה אַתָּה מְלַטֵף
בְּשִׁאֲנֵי עוֹטֶפֶת אַתָּה מִפְשִׁיט
מִי יִשְׁפֹּט בְּעַת אִם מִקֵּר בּוֹכָה
הַיְלֹוד או שָׁחַם לוֹ מְדִי
אֵיךְ נִפְרַשׁ גְּשִׁימוֹת
בְּעַת שֶׁאֵין לָנוּ בַח לְצַעֵק
וְזֶה הַכֵּל מֵת.

לא נסע

אַרְבָּעָה יְלָדִים נֶאֱחָזִים בְּשִׁמְלַתִי הִרְחַבְתָּהּ
כְּמוֹ יִתְרִים שֶׁל אָהֶל מוֹתָחִים אוֹתָהּ.
אַרְבָּעָה יְלָדִים מְחֹזְקִים אֶת שִׁמְלַתִי
בִּירִיעָה עֲלֵיהֶם נְטוּיָה

פְּתָאם רוּחַ צְפוֹן מְנַפֵּחַ שִׁמְלַתִי
מְנַעַר בְּרַעַשׁ קִרְבִי כְּכַנְפֵי חֲסִידָה
אַרְבָּעָה יְלָדִים אוֹחָזִים אֶת שִׁמְלַתִי
יִשְׂרָהּ. בְּחֻכְמָהּ. בִּי יִתְרָם. לֹא נִסַּע.

•

קָרַח וְעִגְלָל קוֹרְעֵי אוֹתִי
וְנִחַלְצֵי הַחֹצְצָה.

אֲדוֹן לְעַצְמוֹ עֲכָשׁוּ
לְשֵׁרֵט אֶת חֲטָמוֹ, אֶת עֵינוֹ
הַסּוּמָה.

לְגֹזֵר אֶת צַפְרָנְיִי צְרִיךְ
בְּעֶרְמָה.

סיר

וכשהתעוררתי ידעתי:
יש סיר עם דגים על האש
והסיר מכסה.

משתי היתה מלאה נתחי דגים
רכים ואדמים ולדגים עינים מטוחות
של תינוקות.

יש סיר על האש בלי מכסה.

בכביש לטרון

בעקולים מסכנים בקר בוגר
נוהג את מכוניתו אל עמק אילון
משקפי השמש שלי על הטמו
במכסימום תבונה.

מזוגגית הסלון הקדמי השמש
מזריקה רטב ספגניות בלחיי
תופחות פטריות יקרות שלא בעונתן
בערוגה מזנחת בחיי
זהירות חממה אסורה
עוקפת בחד סטרי
מעל גג המנור
מנצנצת בראי
מסנורת
לא משאירה מספר.

הַאֲשֶׁה הֵהִיא

לַאֲשֶׁה הֵהִיא
שְׂדִים גְּדוּלִים מִמְּלֵאִים בְּשֶׁר
וְתַבְלִינִים.
תְּמִיד פֶּטְמוּתֶיהָ נוֹטְפוֹת דָּם.

לַאֲשֶׁה הֵהִיא
פְּנִים עֲטוּפוֹת צְעִיף שְׁחוֹר
וְהִיא צוֹחֶקֶת בְּלִי הַפְּסָקָה
בְּקוֹל שְׂנִי.
אֵיזָה רְנָחִים גְּדוּלִים בֵּין שְׂנִיָּה
וּבֵין עֲגוּבוֹתֶיהָ!
הַרוּחַ מִרְשָׁרֶשֶׁת שֵׁם אֵת הַבֶּשֶׂר.

וּכְשֶׁהִיא מִתְרוֹמָמֶת מִמְּנוּחָתָה
קוֹרֶסֶת עַל קַרְסְלֵי אֵלָה
אֶתָּה פּוֹשֵׁט אֵת צִנְאָרְךָ
עַל אֲגַן יְרֻכֶיהָ הַחֲלֵק.
הַפְּשׁוּט כָּל כֶּךָ
וּמְפִלִיג

נוֹסֵעַ סְמוּי
בְּבֶטֶן אֲנִית מִשָּׂא יְצוּקָה עוֹפְרָת
מִמְּלֵאָה דָם וְתַבְלִינִים.

יֵשׁ

יֵשׁ יָד שְׂמֻקִּימָה אוֹתִי בְּבִקֵּר מִן הַהֲרִיסוֹת
יֵשׁ יָד שְׂמוּלִיכָה אוֹתִי עַל הַפְּסִים
יֵשׁ יָד שְׂמִפְנֵה אֵת הָעֶפֶר מִגְּלִגְלֵי עֵינַי

מִזְמַן לֹא תִלְתֶּה בֵּי פְּרָחִים וּבְלוֹנִים
וְלֹא נִהְגָּה אוֹתִי לִירוּשָׁלַיִם דֶּרֶךְ עֶרְפֶּל
מִזְמַן חֲדָלָה לַחֲטֹט בְּעִתִּיקוֹת.

אֲבָל הִיא מְקִימָה אוֹתִי בְּבִקֵּר מִן הַהֲרִיסוֹת
וְאֲנִי נוֹשֶׁקֶת אוֹתָהּ לְשָׁלוֹם
לְפָנַי שְׂנוֹסְעִים, אֵהוּי, נוֹסְעִים.

אָצבע

יש אצבע מישרת את צלמי
כמו ניר כסף שמחליקים על השלחן
בזהירות
לתת אותו מתנה לתינוק
והוא רועד ומשמיע צלצול
דק מאד.

שני שירי בקר

א

אלו יכלתי לנשם אותך
כמו הבקר, שהאוויר הזול
מפעפע דרך התריסים, משקה תוסס
נופח קלות דעת ממתקת בחדרי.

בחדרי בטנף פרים פצועים געו.
רשת אדמה על חלבוני עיניך נמתחת.
צעקה גלגדה בה.
אלו אני פותחת.

ב

נשיקות של בקר
משלחות אליכם את נשמת פי
להחיות את האויר הדביק
למלא אותו אלים קלים מבטלים.

ראש השנה

הבית
המתמלא אורחים בְּחַג
דומה לעץ
אשר עלה נובל בעלה חרש יחליף.
בשמצלצל הפעמון
קופץ לבו של סף
כמו ענף שהתישבו עליו צפרים
והקירות קרבים ומתרחקים
קרבים ומתרחקים חליפות.
רוחות סתו חונות. נחות.
שמש חלשה נוגעת בפרורי אבק.
יוצאת שנה. נכנסת שנה אחרת.

מתכון

כמה פעמים אבלת אצלי מן המתוק-המתוק
ולא שאלת למתכון.
לקקת אותו מחיקי בתמהון
של ילד מלקק אותיות אלף בית.
הטבלת בו אצבעות זהירות
ופשקת צפרניים מבהיקות באור.
אמרת שהוא מרפא לך
את הכויות בכטן.
בלילה היית מתעוררת וצועקת
שאת נטרפת אחרי המתוק-המתוק
שאתן לך ממה שנשאר
אחרת תקיאי דם.
לא שאלת למתכון.
היית שבה ונרדמת
בתוך נבלת הארי.

צְעָדִים

אני הולכת, ונעלי הימנית מציצת,
כל כך בנחת, כל כך חכמה, בדיוק מנגינה
ממוזמן לא שמעתי צעדים של מי
או עריסה של מי מתנועע
בכף הרגל שלי
בנעלי שהיום מציצת
בדיוק את המנגינה של מי
שירדע לאן הוא הולך
אָהָה, יודע יודע יודע.

מבין הסדקים

מבין הסדקים של הרצפה
במקום שבלטה אחת שבורה קצת
ראיתי שיוצאת אצבע.
אצבע אצבע
מיד צחקתי בקול רם.
אחר כך נבהלתי לומר:
מה את רוצה שאעשה בך?
רצונך לקבל רשות דבור
הרי לא שאלתי שום שאלה.
רצונך שאשים עליך טבעת
הרי אני כבר נשואה.
רצונך שאמצץ
הרי את מיבשת.
או שמעתי קול של אבא
מדבר אלי מתוך קברו:
בלה בלה, למה את בוכיה?
רק מראים לה אצבע והיא צוחקת.
נרציתי לצחק עוד פעם אחת
בקול רם.

הלך האיש

ועכשו הלך האיש אשר
במושב לצים לא ישב
ולא עמד בדרך החיים
החטאים המזוירים
למלמד תנ"ך פשוט
וחוזר על עצמו כמו עץ הלימון הזקן
היה אבא שלי
שלמד אותי אלה בית
ועכשו העתיקי נא
את הפרק הזה מתהלים
בכתב יפה.

מהדבש העודף שנותר בשדיה
ולא יכלתי לעכל
היא עוד מושחת אותי
גם עתה, בשבא חרף
ואוזל כחה לזמזם באזני.

הניחי לזכר העקיצות
שיקקה ויתעגל כמו אצבע רכה
צובטת בי לפעמים ביד לא מאמנת
זמזום של מיתרים.

הוי, בני רחמנים!
התאבו דעת את מי פגשתי היום בהספריה העירונית?
הכה ואספר לכם בחור זקן בן בן
מה הגברת מבקשת? מתרוצץ רתום
לשתי עיניו מצלפות השקפות, חורק שנים עטורות כתרים
מסתער בהשתקות על השאפות המצחקקות שופלק איך הוא
מניף רעמת היפי דלילה ממצח בחור ושיבה
מחיר אלי בהגזמה אימה אל חשיבויות בדויות
בעיניו מה אני רואה?
את ישראל, ישראל, ישראל
המשגע מ"סוסתי" בספר של אבא שלי
שוצא מתכנית הלמודים. הוא היה מורה אותו
לבני מושבניקים תפוחי ירכים, ממגפים,
וצועק מתוך שנה בצנהלות בכי.

ההלוייה של אחי

לא בשבת הלבישו אותי חלצה לבנה של שבת
ונסענו לירושלים לא לטיול

קנו לי פרחים שלא צומחים בשדה
ולקחו אותם למקום צפוף

שם ברחו השמים
והשמש סתמה את האזנים

בכבר אטומה אשה אימה
התקרבה עם סבין קרעה צנארון

ואחת רצתה לשבר ארון
צעקה שהאמא מחכה

שרטה הפנים חתכה נתחים
טרפה ושאנה קרעה את עצמה

הרבה ינשופות במשקפים שחורות
צנחו כמו קטר נוסע בלי אורות
בלי פסים ביער צעקות מתנגשות בצעקות
אם אקרא לאחי מי שם מי שם
ישמע את הקול שלי.

חִיָּה בְּעֵדֵינוֹת

חִיָּה בְּעֵדֵינוֹת, בְּעִקִּימַת שְׁפָתַיִם
וּשְׁמָפָם
הָרֹאשׁ הַצֵּדָה קָצַת, לִשְׁפֹט בְּטַעַם
תְּמוּנָה בְּלִחֵי נְרָאִית
וּכְתֹף אַחַת קְדִימָה, לְעֵבֶר
בְּרִנְחִים צָרִים שְׁעֵלֹלִים לְהַסְגֵּר כָּל רִגַע
וְלִצְבֹּט.
מִדְּבַרְתִּי אֵלַי כְּאִלּוֹ קוֹרֵאת שִׁירָה
בְּקוֹל הוֹלֵךְ וּמִתְרַחֵק
טוֹבַעַת בְּבוֹר סִיד מְכֻסָּה מְזֻמָּן
בְּחֻצְרֵי שְׁלִי. קוֹרֵאת וְאֵינֶנִּי יוֹכֵלָה
אֵינֶנִּי יוֹכֵלָה לֹמַר לָהּ
קְדָם כָּל צְרִיף לְמַרְט
בְּלִי רְחֻמִּים
אֵת שְׁעַר הַגְּבוּת.

שיריָה

לאהובה עוזרי

היא בלעה את כל חלומותי.
שטרות כסף נערמו בין שדיה.
גברים אמיצים ונשים יפות עמדו בתור
לנשק את שבע לחייה השמנות.
שיריָה עברו בתוך הקהל
כמו געיות צרודות של פרה
בהרו. היא לא הייתה מיוחמת.
אמא שלה אמרה: לא חשוב השירים
העקר שהיא נימוסית.
היא בלעה את כל חלומותי הרזים.

פרוץ

לדבורה

אין אדם מת נחצי מאנתו בידו
האחת המושטת לקחת, גורתי לה,
אף על פי שאם אשה וידיך ענגות
כמו קולך נוגע בי וענג.
הראי לי את הצפרניים.
גם אותן אגזר לך
בטהרה.

אכל כל שיש בו רוח חיים
צמאה נפשו לשתות את החצי הריק
של הכוס אשר שמי נדיו קצרות
מלהקיף את חצי עבניה
ועצלות להדיח.

ואת מה שמותיר מהקדוש
האשה שותה ומושיטה לתת לילדיה
או יורקת לתוך הכוס ופוסקת
להם קבעת קוצפת מאות מערבבות
מכל שיש בו רוח חיים
אינו מטמא.

וְהִחֲכַמָּה

לולדה

וְהִחֲכַמָּה מִגִּיזַת תְּמַצָּא לִי
אִם לֹא מִקוֹלֶךָ הִרְפָּה
כַּחוּט שֶׁאֵת סוּרְגַת בּוֹ
וַיִּלּוֹן לָבוֹן וּבַחֲלֵל
לְבַסוֹת עוֹבֵר וּבָטֵל עַל סִפְסָל
כָּל נִשְׁמָה יִבְשָׁה מִרְשָׁרֶשֶׁת בְּרוּחַ
לְצַרֵּר בָּהּ אוֹצְרוֹת.
וְאֲנִי כַחַתְלִתוּל חֶשְׁדָּן
מִסְתַּעַר עַל הַפְּקַעַת.

לֵאָן

לֵאָן אֵת קוֹפְצַת בְּשֵׁם אֱלֹהִים
לֵאָן אֵת רִצָּה בְּכָה
אֲנִי מִדְּבַרְת אֵלֶיךָ: עִם תִּינוּק
עַל הַיָּדַיִם לֹא נִכְנָסִים לְבוֹר סוּר
זֶה לֹא קִצּוֹר דְּרֶךְ, תֵּאֱמִינִי לִי,
תִּסְמְכֵי עָלַי פַּעַם אַחַת
אֲנִי בְּכֶר הַתְּעוֹרְתִי מֵעִנְיִן בְּזֶה
אֲנִי אִמָּא שְׁלֶךְ בְּכָל אַפֵּן.

לקחת אור

לקחת אור לשעת חרום את מכרחת
להרים את הראש מעל המים להספיק
לחטף ולאגר כמה שיותר
אור שיהיה דחוס שיהיה מרכז
ומחשב באריות קטנות
לזמן ולמרחק ידוע בערף
הנמתח אחרנית לאצר תנועה
כמו יתר של קשת.

"כי עצם הסלסול הוא מגדולי הבצה," אמה אומר,
ואני ממך תולשת כאלו פסוק,
הסב היחיד שעל ברקיו למדתי תורה
מנגנת בישרותם הנרה של שירים רוסיים.
ואני אמרתי בקפני לצמת, כי עצם הסלסול
הוא סמל אצילות עתיק, מדפס על ספלוני תה אנגלי,
לא תה ויסוצקי — קה קה....

אפלו לייריש, בת מלך מכשפת,
יש תלתלים דלילים, אדמוניים, מטפסים בחן
על צנורות מים ועמודי חשמל.
מארקאית גם כן לשון מדישדשת במים ישנים
כירכי נשים שותלות ארו צפוף.

הו, קנוקנות אנינות מסוככות בפתולים
על משכן כבוד חשאי של מסדר הקורצים.
סבי שלי, איך לא ירעת
שבמי הן תכסינה את הארץ בגיונגל
של חידוני מבוך צפופים
ולך ומצא לך שרש.

קולך, כמו צריחות עורב לבן,
נגלה אלי בקו ישר מעל ראשי.

כאשר תשמע מן הקרים צפירת הפונה
אפרח מן הצהר
לנחות על צמרת הקרוב
הראשון, ריח זכרותו
יפריח ממני לשעה קלה
תולדות קנים הרוסים
וגוזלים מנפצים.
אשוב במהרה להתגודר
עם אגדות עתיקות על עצי זית.

כשאתה הסתכלת קדימה בהתקנה
ראית פאתי מזרח ושרות חרושים
בטביעת אצבע זהירה של ה'.

לא ראית את הקמטים
בצוארי כפופים על מפה טופוגרפית
אצבעם מגששת זהירה את פתולי אצבע ה'.

ובלבב פנימה צרורות צרורות

"...והעיקר לא לפחד" (ר' נחמן מברצלב)

שיר למגדל שהיה בתבץ
שיר למגדל עז לו הנה לי אשירה.
סובב סובב הרכב
פלח אבן ריחים כמה שנים שתקנו.
איש למקומו הלכו ישראל
אותי לכדי על גג המגדל הניחו.

מי יעלה על מגדל בנימים של עמל
בנימים חמים של עמל מי יעלה על לבו
להשיאו ממנת חלקו?
היו כגרעיני שעורים בצר להם
צפופים כגרעיני שעורים בשק
אנשים עם נשים וכל בעלי השרות
כפשע בינם ובין האש יחדו
נטחנים באחת סבוב פלח רכב
פלח אבן כמה שנים שתקנו.

וצריחות העורבים. והילדים.

א על גג המגדל בתבץ צעקתי
שם למדתי לצעק.
רעדה אחזה את אבן הריחים
בידי בא ברק בברזל

רְעֵדָה דְהִרָה בְתוֹךְ מְעֵי
שְׁנֵי כְסוּסִים בְּרֶכֶב בְּרוֹזַל
צַעֲקָה הָאֵבֶן הַנִּבְעָרָה
כְּמוֹ נֹלֵד בִּיַּדֵי מִיִּלְדוֹת זְקֵנוֹת.

שֵׁם רְצִיתִי לְשִׁיר.
אִישׁ לְמִקוֹמוֹ הֵלְכוּ יִשְׂרָאֵל.

שאלות

א

שיחי צלף צמחו בין הסדקים
של קיר האבן סביב גני.
עבור פרות מארכים, מרים, ירקרקים,
שתפורר גדר האבנים?

ב

השעות השפיות של לפני הצהרים
הן ידירות אמת.
פניהן מסבירות מבואות סתומים מלילה
כל ידיהן ימניות
מלבישות אותי חליפת פסים ישרים.
הו מי על אונכן לחש המזימה
שעות שפיות של לפני הצהרים?

ג

רחוב השוך וקר מאזין סמור שער
לתקתוק רחוק של מכונית-בתיקה
כמו קול מספרים של ספר.

איזה נזר בוגד נגזר שם?
את מי מגלחים ערום
לראנה ברחוב קר?

מאחוריו מלפניו ומצדדיו

את נגלית

בורחת בצללים

מעבר לזויות עיניו

נתלית

מאחורי הקיר המתנודד של עפעפיו

קופצת בין הסדקים של הגדר

מעבר למסגרת של התמונה

הידועה והמתרת

את שוב מסתרת.

כל היום בהזיות אודותיך

מתנדנדת כמו בסירת הצלה

מטשטשת משמש מחליפה לי צבעים

צהוב כתם אדם סגל עננים

נמסים על פני ומעי

כמו דונג בוער.

אל תדבר. אל תדבר. שמתי לב

שאתה לא רחוק, על גל אחר.

לא

מיד הייתי בטוחה
מבעד לבוס האטומה והחלקה למגע
מתחת לקצף הקל, התפל קצת,
מיד
כמו מאדאם קירי את האורניום
הכבד והיקר
נחשתי שיש בך משהו סמיר.

והייתי מוכנה
כמו רופא מימיהבינים
לטעם הכל למען המדע
להעמיד פנים של ממחיות, ובכתיבה תמה
ולועזית לקבע לך דיאגנוזה.
כל כך בטוחה שאגיע אל הסמיר שבך.

אבל לא סערה.
לא בצלוחית כהה זו
הכפית
לא בקשה.

אפלו בדרך

אפלו בדרך, בלי נזר ועפרון אתה יכול
אפלו בדרך אתה יכול להתחיל לחבר
מלים שאוהבות בסתר זו את זו מזמן.
אתה יכול לצער בשקט על נדן
ולחכות שמישהי מהן תפתח סוף-סוף
שאלה של כלום ועוד כפתור
ירעותה תהיה כבדת תשובה
אבל מבט עיניה מנסה לחקר.

אפלו בלי נזר ועפרון אתה יכול
לנשם עמק ולחבר אויר עם שיר.

לומדת אצלך

לומדת אצלך יותר ויותר מה לא לעשות
אתה מנפה את נשמתך
לטלטל אותה מסיגיה
ואני חול בש במסננת הוי והוי
עם ולדים על שפת הים
מצטופפים סביבך ועיניהם מכריקות
עם השערות ברורות על אוצרות.

ומה נשאר? האור במסננת
שהיה דוקר חורים בעינים
עוד יחמם וימס את פנינו
כאשר תעצם גם אתה את עפעפיה.
אז תוכל לשחק באור של כל העולם.
אז יגלה לאזניך כי גם אתה השר.

שום דבר

שום דבר אינו מפריע לי יותר
להתפיה את עונתי החגיגית
מלכד התקפים קטנים של רעב
על בטן מלאה

שום דבר אינו מפריע לנו יותר
לתלש את תבליני הרוח מן האדמה
מלכד השרשים הדקיקים
הנקרעים ושבים להתפשט.

סדר השירים

א. לא ניסע

עכשו בחצר	7
צפרים	8
בלילה	9
ברכה	10 ✕
כעת	11
קרח ועגול	12
לא ניסע	13
סיר	14
בכביש לטרון	15
האשה ההיא	16
יש	17
אצבע	18 ✕
שני שירי בוקר	19
ראש השנה	20
מתכון	21

ב. צעדים

צעדים	25
מבין הסדקים	26
הלך האיש	27
אם	28
ספרן	29
ההלוייה של אחי	30

ג. חיה בעדינות

חיה בעדינות	33
שיריה	34
תרוץ	35
והחכמה	36
לאן	37

ד. לקחת אויר

לקחת אויר	41
א.ד. גורדון	42
יונה	43
לאימבר	44
מגדל בתבץ	45

ה. לא

שאלות	49
פיתוי	50
גלים	51
לא	52

ו. אפילו בדרך

אפילו בדרך	55
לומדת אצלך	56
שום דבר	58